A°. 1854. N°. 275.

Opregte Dingsdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 21 November.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs, ƒ 5 in de drie maanden.

WEENEN, 17 November.

In de door de oostenrijksche Regering aan de Bondsvergadering intedienen voorstellen wordt verlangd de *verklaring*: 1° dat, bij een aanval op Oostenrijk, hetzij op het gebied van dien Staat, hetzij in de vorstendommen, geheel Duitschland met al zijne middelen Oostenrijk te hulp zal komen; 2° dat het Duitsch-Verbond, als europesche staatsmagt, de vier punten van waarborg, naar aanleiding van den wezenlijken inhoud derzelve, erkent als de gevorderde grondslagen voor een verzekerden regts- en vredes-toestand in Europa, en als duitsche staatsmagt inzonderheid aan het eerste punt vasthoudt: 3° dat het Verbond het gevaar van een aanval als aanwezig erkent, en diensvolgens de militaire commissie gelast, de noodige maatregelen te nemen, om zijne strijdkrachten naar behooren, en zoodra dit zoude kunnen gevorderd worden, aantewenden, en de staatkundige commissie magtigt om het werkelijk opkomen der gevorderde contingenten te weeg te brengen. — Oostenrijk doelt in dezen op maatregelen van verdediging, doch zonder zich te verbinden om des gevorderd niet aanvallenderwijze te werk te kunnen gaan, en Oostenrijk geeft tevens te kennen, dat, indien het Duitsch-Verbond bezwaar mogt vinden in het afleggen van de verlangde verklaring, die Staat zijnen eigenen weg zoude gaan.

— De maarschalk *Radetsky* is ernstig ongesteld geweest, maar was laatstelijk aan de betere hand. De britsche generaal *Duplat*, die als commissaris den generaal *v. Hess* naar deszelfs hoofdkwartier zou vergezellen, is ongesteld geworden, en het vertrek van den laatstgenoemden bevelhebber naar het leger is weder eenige dagen uitgesteld.

Van verschillende zijden is het gerucht verbreid, dat in Parijs reeds ernstig werd gedacht aan het opbreken van de belegering van Sebastopol. Bij eene dezer dagen gehoudene conferentie op het ministerie van Buitenlandsche Zaken hebben de fransche en britsche gezanten beiden te kennen gegeven, gemagtigd te zijn om te verklaren, dat de westersche mogendheden hadden besloten om niets te ontzien, ten einde Sebastopol te vermeesteren, en zich op eene duurzame wijze in de Krim te vestigen en te handhaven. Een gelijksoortig berigt is ook door den oostenrijkschen gezant te Parijs herwaarts overgezonden.

VAN DEN RIJN, 19 November.

Men heeft geene latere berigten uit Sebastopol dan van den 8sten en van de russische zijde, volgens welke, de belegeraars zich verschansten, zoowel aan de zijde der Franschen, ten einde de gemeenschap met de haven van Chersonesus te verzekeren, als aan den kant van Balaclava. Lord *Raglan* moet, onder dagteekening van den 3den, hebben berigt, dat hij het versterken van de hoogten bij Balaclava als zeer noodzakelijk beschouwde, en dat het hem leed was, dat hij niet meer troepen tot dat einde kon afzonderen. Den 9den werd in Konstantinopel verzekerd, dat de Russen zich uit hunne positie bij Balaclava hadden teruggetrokken. Dat gerucht behoeft echter bevestiging.

PARIJS, 18 November.

Uit Linz wordt, onder dagteekening van den 12den, het navolgende aan den *Moniteur* gemeld:

„ Twee even zeer belangrijke maatregelen, betreffende de vaart op den Donau, zullen eerlang ten uitvoer worden gelegd.

„ De eerste betreft de opheffing der quarantaines, die sedert de bekrachtiging van het russische protectoraat in de vorstendommen gevestigd waren op de oevers dier rivier in Wallachije en Moldavie, ten aanzien van uit Bulgarije aankomende schepen.

„ Een vaartuig, 't welk Widdin, Rutschuck of Silistria had aangedaan, had geene vrijheid om regtstreeks aan wal te komen te Giurgewo of te Gallacz: de oostenrijksche stoomvaart-maatschappij was verpligt om twee schepen in de vaart te houden, van welke het eene den regter oever bewaakte, en het tweede, in eene evenwijdige rigting varende, den linker.

„ Die hinderpalen, die met scherpzinnigheid door Rusland waren uitgedacht, zullen alsnu komen te vervallen, en de beide Donau-oevers zullen voortaan vrijelijk elkander hunne voortbrengselen kunnen toevoeren.

„ De tweede maatregel, waarvan wij te gewagen hebben, heeft meer in 't bijzonder betrekking op Oostenrijk.

„ De minister van Oorlog heeft namelijk, op voorstel van den generaal *von Hesz*, aan eenige tot het observatie-leger behoorende compagnien genie-troepen last gegeven om de rotsen, meer in 't bijzonder bekend onder den naam van „de IJzeren Poorten" opteruimen, opdat aldaar aan den stroom van het water dezelfde snelheid als elders op de rivier worde gegeven. Op die wijze zal eene der grootste zwarigheden worden overwonnen, welke steeds den handel van Duitschland langs den grooten waterweg hebben belemmerd.

„ Er blijft nog eene andere gewigtige zaak over, te weten het vrijmaken der Donau-monden, welke moeten worden ontheven van den druk eener mogendheid, die dezelve gesloten hield, opdat haar graanhandel niet zou lijden onder de vrije mededinging der tot Hongarije en Duitschland behoorende Donau-provincien."

— Naar men verzekert, is men in de hoogere staatkundige kringen overtuigd, dat de expeditie naar de Krim met een gewenschten uitslag zal worden bekroond. Meer en meer schijnt het te blijken, dat niet alleen de bemagtiging van Sebastopol het doel is der vereenigde mogendheden, maar dat zij het stellige voornemen hebben om het uiterste te beproeven, ten einde de Krim aan de herschappij van Rusland te onttrekken.

Wegens de krachtige middelen van verdediging, welke Sebastopol oplevert, begint men zich meer en meer te gewennen aan het denkbeeld, dat het beleg van langen duur *kan* en *moet* zijn. Heden wordt weder gewezen op het beleg der citadel van Antwerpen, die in 1832, van betrekkelijk zwakke hulpmiddelen voorzien, niettemin door eene weinig talrijke bezetting verdedigd is geworden van 29 November tot 23 December tegen een uitmuntend fransch leger, 't welk, in een bevriend land, op een gunstigen bodem, in de nabijheid der fransche arsenalen, eene voordeelige stelling had ingenomen, waarvan slechts zelden voorbeelden in de militaire jaarboeken voorkomen.

Het getal der fransche troepen, welke naar de Krim zijn gezonden, ter versterking van het leger, sedert hetzelve zich voor Sebastopol heeft gelegerd, wordt hier op omstreeks 60,000 man begroot. Dat leger zou alzoo sedert de ontscheping te Balaclava nagenoeg zijn verdubbeld. — Men zegt, dat de geallieerde legerhoofden besloten hebben om met de bestorming van Sebastopol te wachten tot de aankomst van al de hun toegezondene versterkingen. Ingeval die storm mogt gelukken, zouden daarna de russische troepen buiten Sebastopol worden aangevallen. — Onder de geruchten van den dag behoort, dat de landengte van Perecop door 30,000 Turken, onder bevel van *Omer-bassa*, zal worden bezet. Velen beschouwen dit gerucht als ongegrond en geenszins strookende met hetgeen door de duitsche dagbladen wordt medegedeeld, aangaande de maatregelen, die laatstelijk door den turkschen opperbevelhebber zouden zijn genomen om de Russen in Bessarabie aantetasten.

— In Spanje wordt het onderzoek der geloofsbrieven in de Cortes voortgezet. Den 15den was die werkzaamheid nog geenszins afgeloopen. In Madrid werd steeds verzekerd, dat de maarschalk *Espartero* voornemens was om zijn ontslag te nemen als bewindsman en om zich naar Logrono terugtetrekken. Inmiddels werd door sommigen volgehouden, dat de maarschalk geenszins daartoe zou overgaan, maar integendeel weldra een staatkundig manifest zou uitvaardigen, waaruit moest blijken, dat hij stellig had besloten om zich bepaaldelijk van de partij der ultra's aftescheiden.

PARIJS, 19 November.

De *Moniteur* behelst heden de navolgende mededeeling:

„Het publiek kan ligtelijk de redenen nagaan, waarom de Regering het uit voorzigtigheid onraadzaam acht, om naauwkeurig het juiste aantal troepen optegeven, welke door haar naar het Oosten worden gezonden.

„ Om eenig oordeel te kunnen vellen over de getal-sterkte van het fransche leger voor Sebastopol, zij het voldoende te weten, dat op het oogenblik der ontscheping op de kust van de Krim, dat leger, 't welk in vereeniging met de engelsche krijgsmagt den slag bij de Alma heeft gewonnen, bestond uit vier divisien: — dat het genoemde leger van lieverlede met twee divisien is vermeerderd, en dat thans nog twee andere divisien den togt uit Frankrijk hebben aangenomen. Het fransche leger zal alzoo weldra, zonder nog de versterkingen te rekenen, welke dagelijks worden gezonden, ter aanvulling der verliezen bij de corpsen, naar gelang die worden geleden, eene dubbele sterkte hebben erlangd.

„ Het engelsche leger ontvangt mede aanzienlijke versterkingen. Evenzeer is dit het geval met de turksche troepen, die door transporten uit Tunis, Egypte en Konstantinopel worden vermeerderd.

„ Het onderhoud van het fransche leger is op eene voldoende wijze verzekerd. De administratie heeft in hare magazijnen, in de Krim gevestigd, voor 120 dagen voorraad van allerlei aard opgeslagen.

„ Onze troepen worden krachtdadig ondersteund door de keizerlijke Marine, welke, behalve de vloten onzer geallieerden, in de Zwarte-zee niet minder dan 70 oorlogschepen telt. Die schepen worden gebezigd tot het blokkeren der haven van Sebastopol, tot het bedreigen der overige russische zeehavens, en tot het verzekeren, met behulp van 13 zeer groote stoomvaartuigen, die tot dat einde zijn in dienst genomen, van het onderhoud van het leger en het overbrengen van troepen tusschen Konstantinopel en het tooneel van den krijg."

— Men spreekt nog steeds van eene aanstaande wijziging van het ministerie. Velen houden die geruchten voor allezins gegrond. Inmiddels heeft de Keizer, bij afwezigheid van den heer *Bineau*, die, zooals is medegedeeld, vrij ernstig ongesteld is en blijft, het bestuur van het departement van Financien *ad interim* opgedragen aan den heer *Baroche*, den voorzitter van den Staatsraad.

— Uit Madrid, 15 November, wordt gemeld, dat in de zitting der Cortes van dien dag de heeren *Olea* en *Madoz* zich zeer gunstig hadden uitgelaten over de administratie der baskische provincien. De heer *Sanchez Silva* had daartegen geprotesteerd, en nadrukkelijk aangedrongen op de afschaffing der privilegien dier gewesten, als strijdig met de constitutionele orde van zaken. Zulks had aanleiding gegeven tot eene zeer hartstogtelijke beraadslaging, bij welke gelegenheid de minister *Salazar*, in 't belang der genoemde provincien, zich zeer op den voorgrond had gesteld. De vergadering was in vrij groote verwarring uiteengegaan.

LONDEN, 19 November ('s avonds).

De laatste tijding, die hier bekend is, aangaande den staat van zaken in de Krim, is een telegr. berigt uit Odessa, van 11 Nov., dus van russischen oorsprong, en houdt in, dat den 6den, 7den en 8sten dezer niets belangrijks voor Sebastopol had plaats gehad. De Russen hielden zich bezig met het herstellen van de aan de vestingwerken toegebragte schade. Den 6den zetteden de geallieerden hunne belegerings-operatien ijverig voort. De toestand der belegeraars op den 8sten was blijkbaar goed.

Ten aanzien van het belangrijke gevecht van 5 Nov. bezit men hier nog geene meer uitvoerige berigten van engelschen of franschen oorsprong, dan de bekende telegrafische depeches der generaals *Raglan* en *Canrobert* van den 6den. — Omtrent den staat van zaken bij Sebastopol op den 3den Nov. wordt door onze bladen van goederhand hoofdzakelijk het volgende medegedeeld:

„ De Franschen naderen gestadig de stad met hunne loopgraven, en onze engelsche ingenieurs zijn even werkzaam geweest. Er is een breede bedekte-weg gemaakt, die zich uitstrekt van de door kapt. *Gordon* gecommandeerde batterij tot het geduchte russische Redan-fort; die weg moet dienen tot bedekking der storm-kollonne, als de beslissende dag komt. Een corps van 1600 Turken is gevoegd bij de 1ste britsche divisie, en wordt gebezigd in de loopgraven en tot het maken van den bedekten-weg. In den nacht van 30 Oct. heeft eene schermutseling tusschen fransche en russische piketten plaats gehad.

„ De Russen hebben in de stad werken opgerigt, die van ter zijde onze front-batterijen bestrijken, en wij hebben andere vervaardigd om deze nieuwe moeijelijkheid te bestrijden. De lancaster-kanonen zijn 500 yards meer voorwaarts geplaatst, en de Franschen, die op hun terrein beter in de gelegenheid zijn om hunne werken vooruit te brengen, vuren nu op een afstand van slechts 400 yards van de buitenste huizen. Voor eenige dagen zijn lancaster-bommen en vuurpijlen in de stad geworpen, maar daardoor is geen belangrijke brand ontstaan; eenige kleine gebouwen zijn in brand geraakt, doch door den vijand omvergehaald voor dat het vuur zich aan de omliggende kon mededeelen.

„ Den 28sten Oct. is het weder scherp koud geworden, en voor de op wacht zijnde piketten moet die koude zeer gevoelig zijn geweest. Het is intusschen eene soort van troost voor ons, dat, ofschoon de vijand binnen Sebastopol in goede barakken gehuisvest is, zijne troepen op de flank der geallieerden niet van tenten voorzien zijn. — Den 1sten Nov. is de *Emu*, met 1000 man fransche troepen, van Konstantinopel aangekomen.

„ Den 3den Nov. is het vuren van beide kanten levendiger geweest dan gedurende verscheidene vroegere dagen. Dienzelfden dag hebben de Russen in grooten getale Balaclava verkend; nademaal dit spoedig een aanval op die plaats doet verwachten, zullen 450 mariniers van Eupatoria derwaarts overgebragt worden. — In den avond van den 4den zou lord *G. Paulet*, met de *Bellerophon*, van de Katcha naar Eupatoria stevenen, ten einde het bevel in dat stadje overtenemen, 't welk uitsluitend door mariniers en zeelieden bezet gehouden zal worden."

Gisteren is bij ons gouvernement met den telegraaf berigt ontvangen, dat de luit.-generaal *G. Cathcart* en de brigadier-generaals *Strangways* en *Goldie* in het gevecht van 5 Nov. gesneuveld zijn. Deze treurige tijding is voor het publiek geheim gehouden tot dat de betrekkingen der overledenen daarvan door de Regering verwittigd waren.

Uit de hier ontvangene berigten uit het britsche leger in de Krim blijkt, dat lord *Raglan* den 27sten Oct. bij eene dag-orde aan de troepen heeft medegedeeld eene depeche van den minister van Oorlog, waarin de hooge tevredenheid van H. M. de Koningin over het dappere gedrag van het leger bij den slag van de Alma betuigd wordt, en tevens de droefenis van H. M. wegens het sneuvelen van zoo vele verdienstelijke officieren en manschappen, en hare deelneming in het lijden der gewonden.

Het stoomschip *Prince*, aan boord hebbende het 46ste reg. inf., is in den ochtend van 5 Nov. regtstreeks uit Engeland te Konstantinopel aangekomen en zou terstond den togt naar de Krim voortzetten.

De stoomschepen *Candia* en *Thames* zijn eergisteren en gisteren van Southampton naar Toulon gestevend, om daar fransche troepen aan boord te nemen. De *Ripon* zou heden of morgen volgen, en de *Indiana* in het begin der aanstaande week. Deze schepen hebben voor 42 dagen leeftogt aan boord en zullen 5 à 6000 man fransche troepen naar de Krim overbrengen. — Het schroefstoomkanonneerschip *Snake* vertrekt heden van Devonport naar de Zwarte-zee. — Sedert het handgeld verhoogd is, neemt het aantal der vrijwilligers voor het leger aanmerkelijk toe. Alleen in Londen nemen dagelijks gemiddeld 100 man dienst.

— In de thans hier ontvangene uitvoerige berigten uit Hongkong van 27 Sept. wordt gemeld, dat de admiraal *Sterling*, met de *Winchester* (50 st.), het schroefstoomschip *Encounter* (14) en twee stoombooten van 6 st., van Shangai noordwaarts is vertrokken, ten einde zich, zoo als men vermoedde, naar de baai van Okholsk te begeven en het gedeelte van het russische eskader aantetasten, hetwelk denkelijk eene schuilplaats gevonden had in de versterkte haven van het eiland Kodiah. — Den 30sten Julij was een vereenigd engelsch en fransch eskader, onder bevel van de admiralen *Price* en *Pointes*, voerende 258 stukken geschut, tusschen de Sandwichs-eilanden en St. Francisco gezien, vermoedelijk naar Sitka stevenende, om daar het andere gedeelte van het russische eskader optezoeken.

BRUSSEL, 19 November.

De Kamer van Koophandel van Antwerpen heeft een verbod van uitvoer der rogge noodzakelijk geacht, en men verzekert, dat de Regering een voorstel daartoe bij de Kamer der Gedeputeerden zal indienen.

'SGRAVENHAGE, 20 November.

Eergisteren avond is Z. M. de Koning van het Loo in deze hofstad teruggekomen.

— Waarschijnlijk zullen, ter zake van de beraadslagingen der Tweede-Kamer over de Staatsbegrooting in den loop dezer week door de ministers geene audientien kunnen verleend worden.

's GRAVENHAGE, 20 November.

In de bijeenkomst der Tweede-Kamer van heden was 't eerst aan de orde het vragen van inlichtingen door den heer *van Nispen* aan den minister van Binnenl. Zaken, over den

toestand van den IJssel. in verband met de werken der Rijn-spoorweg-maatschappij.

De heer *van Nispen* zegt. dat de IJssel bestemd is om een derde van het water aftevoeren, 't welk op den Rijn uitvloeit. In dien IJssel zijn belemmeringen ontstaan. welke den afvoer van het water en het ijs zeer in den weg staan. In de ruimte. welke de rivier oplevert. ten bedrage van 200 ellen. zijn nog verscheidene rijen palen en stellingen gezet. en bovendien staan daar een aantal ijsbrekers. zoodat slechts eene ruimte van 100 ellen voor den afvoer van het water overblijft. De Spoorweg-maatsch. is laat met de werken begonnen. en heeft niet met dien spoed gewerkt. welke noodig was. Indien de zaak zoo blijft. kunnen er groote gevaren ontstaan. De spreker vroeg nu, welke maatregelen de Regering genomen had. of welke zij voornemens was te nemen. om te waken voor het leven en voor de eigendommen der bewoners van de omliggende polders.

De heeren *Schimmelpenninck v. d. Oije* en *van Lijnden* ondersteunen de gedane vragen. Ook zij meenen. dat de afloop van water en ijs op den IJssel op eene wijze belemmerd is. die hoogst gevaarlijk kan worden voor de bewoners der Betuwe en zelfs voor die der ver afgelegene polders aan den Rijn.

De minister van Binn. Zaken antwoordt. dat de brug over den IJssel een der gewigtigste werken is. en dat die zaak van den aanvang af met de meeste zorg onderzocht is. Het is niet te ontkennen. dat de werken eenige belemmering in de rivier veroorzaken moeten: doch de commissie. welke de zaak onderzocht heeft. is van oordeel. dat het gevaar bij ijsgang gering is. indien de maatregelen. die zij had voorgesteld. genomen werden. Volgens heden ochtend ingekomen berigt van den ingenieur van den waterstaat. is het werk in een voldoenden toestand. en is het noodig. dat de stellingen nog gedurende eenigen tijd blijven bestaan. Ten slotte verklaart de minister. dat. ten gevolge van dit kunstwerk. geen gevaar. noch vrees voor gevaar. mag blijven bestaan. Op 't oogenblik. dat dit noodig is. zullen de palen en stellingen weggenomen worden. niettegenstaande dit nadeelig voor het werk kan zijn. De Regering zal de zaak niet overlaten aan de Maatschappij. maar zelve zorgen voor de noodige maatregelen van veiligheid.

De heer *van Nispen* betuigt zijne tevredenheid over de gegevene geruststelling.

Hierna is de algemeene beraadslaging over de voorgedragene begrootingswetten geopend.

De heer *van Reede* heeft het eerst daarover het woord gevoerd. Hij acht het gepast. bij deze gelegenheid de aangelegenheden des lands en de regerings-beginselen te bespreken: vooral is dit noodig. omdat het oog der natie. na de verkiezingen sedert Julij jl.. zeer op de Kamer gevestigd is. Hij verklaart. te behooren tot degenen. die in April 1853 de zamenstelling van het tegenwoordige ministerie met welgevallen zagen: maar hij is teleurgesteld: hij had verwacht toepassing en ontwikkeling der beginselen. die bij het optreden van het ministerie zijn verkondigd; maar hij heeft integendeel gezien een stelsel van ontwijking. waardoor bijna geen verschil is tusschen het tegenwoordige en het vorige ministerie. Als voorbeeld wijst hij op de Armenwet. en hij meent. dat voor de vrijheid van het onderwijs geene genoegzame bescherming en belangstelling bestaan. Ook wijst hij op het regerings-reglement voor O. Indie, waarin belemmerende bepalingen zijn opgenomen voor de vrijheid van evangelisatie in Indie; op de in stand gehouden gebreken der gemeente-wet en van andere organieke wetten. waardoor de inmenging van het centraal gezag bleef voortduren; op het voorgedragen ontwerp van wet voor het lager onderwijs. waarbij eene christelijke opvoeding ter zijde gesteld wordt. Het is dus niet bevreemdend. dat hij aan dit ministerie zijn zegel niet hecht. en ook voor het vervolg niet veel goeds van hetzelve verwacht: te minder. omdat het ten deele aan hetzelve te wijten is, dat mannen, welke des sprekers rigting vertegenwoordigen en door allen als sierraden der Kamer beschouwd werden. geen deel der Kamer meer uitmaken.

Brengt nu. na dit alles. zijn pligt mede. dat hij zijne stem aan de begrooting onthoude? Hij zal onpartijdig zijn, en dan moet hij verklaren, dat dit ministerie in de behartiging der materiële belangen in niets ten achteren is bij het vorige: het onderscheidt zich door werkzaamheid en door de zucht om de bij de Grwt. gevorderde organieke wetten aantebieden: en in het personeel bestaan meer waarborgen voor de uitvoering der Grwt. in monarchalen zin en tegen roekelooze grepen in het belastingstelsel. Hij zal alle persoonlijke kwestien ter zijde stellen. en de begrooting aan haren inhoud toetsen: hij zal medewerken. voor zoo veel de eigenaardigheid zijner beginselen dit gedoogt. Hij zal dit doen met het oog op den moeijelijken tijd. waarin wij leven: eene der eerste voorwaarden van zelfbehoud voor eene natie is de schraging der eenheid. zonder welke alle krachtige vertooning naar buiten onmogelijk is.

Wijders de aangebodene begrooting op haar zelve beschouwende. geeft de spreker te kennen. dat de vermeerdering van uitgaven bij hem geen bezwaar oplevert. omdat dezelve. als voornamelijk strekkende ten behoeve van werken van openbaar nut en voor de departementen van Oorlog en Marine. door hem als noodig beschouwd wordt. en omdat hij niet meent, dat dezelve de krachten der natie te boven gaat.

De heer *van der Veen* schetst den goeden gang van het financieel beheer onder het vorig Bewind, en de goede gevolgen. die daaruit voor het vaderland voortvloeiden. Het tegenwoordige Bestuur gaat niet op denzelfden weg voort: de tegenwoordige begrooting voldoet niet aan den eisch der zuinigheid: zij is aanmerkelijk hooger dan vorige begrootingen. Het tegenwoordige ministerie heeft nog geene bewijzen van spaarzaamheid gegeven. Bovendien beantwoordt de regeling der belastingen niet aan de eischen der billijkheid en der wetenschap. Hij zal vele hoofdstukken der begrooting moeten afstemmen. indien daarin geene verbeteringen gebragt worden.

De heer *van Lennep* zegt. dat. bij de beoordeeling eener begrooting. het de vraag niet is. hoe veel verlangd wordt. maar of de voorgestelde uitgaven noodig en nuttig zijn. Hij acht het eind-cijfer. wel verre van te hoog. te laag. omdat. volgens de verklaring der Regering zelve. nog vele uitgaven ontbreken; de Regering had den moed moeten hebben om voor Oorlog 12 mill. te vragen. indien zij meent. dat zoo veel daarvoor noodig is; indien zij erkent. dat de Marine in een allerongelukkigsten toestand is. moest zij niet eene som aanvragen. die later verhoogd zal moeten worden. Indien de Regering wijst op de politieke omstandigheden, dan moet zij dit niet doen enkel om een wapen te gebruiken tegen anderen. maar dan moet zij zich voorbereiden om maatregelen te nemen. ten einde onze onafhankelijkheid. handel en kolonien te beschermen.

Ten bewijze. hoe zeer noodig het is. maatregelen te beramen en zich tot tegenweer voor te bereiden *vóór* dat het gevaar er is. voert de spreker voorbeelden aan uit de geschiedenis des vaderlands; telkens was het toen de roep: bezuiniging en inkrimping! en als het gevaar daar was. had men noch leger, noch vloot en stond men weerloos tegenover den vijand. Met welk regt meent Nederland. dat het verschoond zal blijven van de nu plaats hebbende groote verwikkelingen? — Hij verklaart zich wijders tegen afschaffing of vermindering van belastingen. omdat hij gelooft. dat het batig saldo. al neemt men het zoo groot als de heer *van Bosse* het berekend heeft. voor de Marine noodig is. Buitendien zijn in dat saldo de altijd onzekere indische baten begrepen.

De heer *Rochussen* wijst mede op het onzekere der koloniale baten. deze toch hangen. behalve van andere onzekere gebeurtenissen. van den oogst en van de prijzen der producten af. De door de Regering voorgestelde afschaffing van 23 opcenten van het gemaal acht hij ongeraden ook omdat zij geen invloed op de broodprijzen zal hebben. Indien de lasten verminderd kunnen worden. geeft hij de voorkeur aan afschaffing van een geheelen accijns. boven partiële vermindering. Alleen met het afschaffen van het tonnegeld kan hij zich vereenigen. omdat daarvoor een æquivalent aanwezig is.

De heer *van Wintershoven* vestigt de aandacht op den toestand van Limburg. welke verergerd is sedert de verbrokkeling van het voormalig koningrijk der Nederlanden. Hij herinnert de in 1848 van regeringswege gedane belofte. dat de lasten van dat gewest verminderd en meer gelijkheid in de verdeeling van ambten en bedieningen ingevoerd zouden worden. Het niet vervullen van die toezegging wijt hij niet aan het tegenwoordige ministerie; ook het vorige is aan de bezwaren niet tegemoet gekomen: maar hij meent. dat degenen. die in dat gewest aan het hoofd der zaken staan. niet bekend zijn met de belangen der ingezetenen. Hij dringt daarom aan op een onpartijdig onderzoek naar den staat van zaken.

De heer *v. Goltstein* vindt mede, dat de uitgaven aanhoudend toenemen; maar de bron daarvan ligt zijns inziens in de uitbreiding, die het vorige Bewind aan de uitgaven voor Waterstaat en publieke werken gegeven heeft. De middelen acht hij niet volkomen verzekerd. uithoofde van het wisselvallige der koloniale baten. Hij keurt het politieke stelsel der Regering goed; naar zijne meening heeft zij voldaan aan 't geen zij bij haar optreden als hare beginselen heeft opgegeven.

De heer *Anemaet* zal slechts enkele hoofdstukken kunnen goedkeuren. Het eind-cijfer der begrooting levert voor hem een bezwaar op. Vermindering van lasten acht hij noodzakelijk. Hij is tegen de vermindering der opcenten van het gemaal. en tevens tegen de verhooging der belasting op het gedistilleerd.

Morgen zal de beraadslaging voortgezet worden.

HAARLEM, 20 November.

Een telegr. berigt uit Petersburg van gisteren houdt in, dat, volgens mededeeling van prins *Menschikoff* van den 12den 's avonds, de belegeringswerken sedert den 8sten niet gevorderd waren. Het bombardement duurde voort zonder veel schade te weeg te brengen, en de schade werd iederen nacht hersteld. De vijand ging voort met zich sterk te verschansen op zijne regter flank tot aan Balaclava.

De fransche *Moniteur* van heden spreekt het gerucht tegen, dat het gouvernement eene ligting van 500,000 man zou bevelen: de ligting zal ten hoogste gelijk zijn aan die van het vorige jaar.

Te Leijden zijn van 11 tot 18 Nov. 14 personen door de cholera aangetast. overl. 3; in behandeling bleven 16.

Te Schiedam. waar in de laatste dagen slechts een cholerageval is voorgekomen. zijn in dit jaar. te weten van 10 Sept. jl.. 117 pers. door die ziekte aangetast. daarvan 36 hersteld en 81 overleden. In het najaar van 1853 zijn daar 207 pers. door de ziekte aangetast. waarvan 147 overleden.

— Het heeft H. M. de Koningin-moeder behaagd. den kunstschilder *C. Immerzeel*, te Wageningen, een kostbaar geschenk te doen toekomen voor eene H. D. aangebodene schilderij.

— Het aantal buurten. binnen de stad Amsterdam. welke door de Duinwater-maatschappij van water kunnen worden voorzien. heeft eene aanmerkelijke uitbreiding erlangd. Het kan thans worden geleverd onder anderen in de Nes. de O. Z. Burgwallen. St. Anthonie-breestraat. Hoogstraten. Warmoesstraat. Zeedijk. Geldersche-kade. Kloveniers-burwal. Zwanenburgwal. IJgracht, enz.. en naar men meldt. neemt het aantal gebruikers. zoo van bijzondere personen. als van fabrieken en groote inrigtingen. steeds toe.

— Het gerucht. dat de uitgeweken fransche generaal *Lamoricière* zich. met een adjudant. in 's Gravenhage zoude bevinden. is ongegrond. De fransche uitgewekene *Barbès* heeft er zich een verblijf gehuurd. en de kollonel *Charras* bevindt zich tot dus verre in een der logementen.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

20 *November* 1854. 4½ *ure.*

			van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld	2½	pct.	58¾	⅞	58¾
" "	3	"	69⅞	—	—
" "	4	"	88½	¾	88½
Amortisatie-Syndicaat	3½	"	—	—	—
Handelmaatschappij	4½	"	—	—	—
Oost-Indische Leening	4	"	88	½	—
Aand. Holl. Spoorweg.			—	—	—
Leen. " "	4½	pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg	4½	"	—	—	—
FRANKRIJK, Certificaten	3	"	—	—	.
"	4½	"	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & C°.	5	"	99¾	—	—
" " 1828/1829.	5	"	98¾	—	—
Certificat. " 1831/1833.	5	"	82¾	—	—
" " 1840	4	"	—	—	—
" bij Stieglitz	4	"	73¾	—	—
" " " N.	4	"	—	—	—
Inschr. in Assignatiën	6	"	56	—	—
Certific. van "	6	"	56½	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500		*f*	—	—	—
Obligatiën	4	pct.	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	1	"	17 15/16	18 1/16	18
"	3	"	37 11/16	—	—
" Binnenl.	3	"	32 13/16	33	—
Amortisable			4 9/16	—	—
Bew. Coupon			5 9/16	⅝	5 9/16
OOSTENR., Oblig. bij Goll.	5	pct.	67¼	½	—
" " "	4	"	—	—	—
" Metaliek	5	"	62¼	¾	62¼
" " N. 1849 à 1854	5	"	72⅜	¾	72½
" "	2½	"	31 7/16	⅝	31 7/16
BELGIE,	2½	"	—	—	—
Rothschild,	2½	"	47⅞	48¼	47⅞
"	4½	"	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	"	96¾	—	—
" " £ 200	5	"	—	—	—
PORTUGAL, Obl.	3	"	36⅛	¼	36⅛
" difired	3	"	—	—	—
Binnenlandsche à 1 conto	5	"	—	—	
PERU, Geldl. 1849, thans	4½	"	65	—	—
VENEZ., Obl. 6 pct. thans	4	"	—	—	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2¼	"	14 7/16	½	—
MEXICO, Oblig. 1851	3	"	20	⅛	—
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.			3⅜	—	—

Amsterdam Thesaurie 5 pc. 104¼. Rusland cert. adm. Londen 4½ pc. 83. Oostenrijk Metall. Lª B. 1849 à 1854 5 pc. 72½, dito Weener Aand. fl. 250 *f* 321 à *f* 322. Griekenland obl. geldl. 1825 5 pc. 3⅛. Columbia Equador 2⅝ à 11/16. Grenada obl. uitgest. 5½. Nat. Oostenr. Metall. 5 pc. 65⅞ à 66. N. 4 pc. Weener Loten *f* 224 à ½. — Beleening 3. Prolongatie 3 à 2½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut des Obligatie-Handels.
J. STROEVE Bz.

De binnenl. fondsen waren heden iets vaster. De belgische en spaansche gezocht; russische aangeboden; oostenr. metall. lager verhandeld; de overige soorten prijshoudende.

Prijzen der Coupons: Metall. *f* 23,55; Div. in £ *f* 11,65; Eng.; Russen *f* 11,65; Frans. *f* 55¾; Belg. *f* 55¾; Pruiss. *f* 35¼; Hamb. Russen *f* 35¾; Russen in Z. R. *f* 34⅛; Pools. in Fl. *f* 26⅛. Spaans. *f* 2,35.

WEENEN, 20 November. De 5 pc. met. 82¼.

LONDEN, 20 November. De 3 pc. geeons. resc. 91½ à ⅝. Mexico 21⅜ à ⅝. Peru 67. Spanje 3 pc. 37¾; 1 pc. 18¼ à ½. Rusland 4½ pc. 85. Nederl. 60½ en 90½.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 20 November. *Tarwe* ruim prijsh.; 128 ℔ b. Pools. *f* 488; 126 ℔ dito *f* 470; 127 ℔ dito *f* 465; 130 ℔ Mekel. *f* 472; 127 ℔ dito *f* 438; 126 ℔ Gron. *f* 415; 129 ℔ b. Pools. *f* 490. — *Rogge f* 2 à *f* 4 hooger; 119 ℔ j. Pruis. *f* 340; 117, 118, 119, 120 ℔ Arch. *f* 334, *f* 338, *f* 342, *f* 346; 124 ℔. n. Inl. *f* 340, *f* 350; 120 ℔ Muns. *f* 335; 119 ℔ Odessa *f* 331. — *Garst* iets hooger; 112 ℔ j. Deens. *f* 250. — *Koolzaad:* op 9 9 vat, Nov. *f* 519; April *f* 504; Sept. en Oct. *f* 444.

AMSTERDAM, 20 November. *Raapolie* niet williger; ord. cond. *f* 55½; vliegend *f* 54; op levering in een doen; p° Dec. *f* 52¾ à *f* 53; p° Mei 1855 *f* 49½ à *f* 49. *Lijnolie* ord. cond. *f* 44¼; vliegend *f* 43. *Hennepolie* ord. cond. *f* 49.

HAARLEM, 20 November. *Rogge f* 10,50 à *f* 11,25. *Garst f* 6,25 à *f* 8. *Boekweit f* 8,65. *Groene erwten f* 14,50 à *f* 12. *Capucijnders dito f* 14. *Graauwe dito f* 11,50. *Bruineboonen f* 13. *Witteboonen f* 16. *Haver f* 5,15 à *f* 4.

GRONINGEN, 17 November. *Tarwe*, tot vorige prijzen, met minder kooplust; 70 p. o. *f* 13,50; 70 à 74 p. n. Ommel. n. *f* 12,60 à *f* 13,80; 70 à 74 p. n. Old. *f* 12,30 à *f* 13,30. *Rogge* 25 c. lager moeijelijk te plaatsen; 64 à 68 p. n. kol. *f* 9,50 à *f* 10,30. *Boekweit* prijsh.; 64 à 66 p. n. gr. zand *f* 7,20 à *f* 7,60; 64 à 66 p. n. veen *f* 6,90 à *f* 7,30. *Garst* als voren; 54 à 58 p. n. winter *f* 6,20 à *f* 6,80; 56 p. n. zomer *f* 6,30. *Haver* niet dan lager te verkoopen; 36 à 50 p. n. dikke *f* 3,95 à *f* 5,35; 36 à 40 p. n. w. voer *f* 3,90 à *f* 4,35. *Paardenboonen f* 7,50 à *f* 8,40. *Erwten* groene *f* 8,50 à *f* 11; graauwe *f* 9,25 à *f* 10,50. *Gort* grove *f* 10,50 à *f* 12; parel *f* 14,25 à *f* 16,50. *Koolzaad* hooger; *f* 14,50 à *f* 15,25. — *Boter f* 37 à *f* 39.

UTRECHT, 18 November. *Tarwe f* 14 à *f* 14,75; raauwarige dito *f* 15,80 à *f* 16,75. *Rogge f* 10 à *f* 11. *Garst f* 6,80 à *f* 8. *Boekweit f* 8,80 à *f* 9,25. *Haver f* 4,20 à *f* 5,30. *Witte boonen f* 13,50 à *f* 15,50. *Groene erwten f* 11,25 à *f* 14,25. *Capucijnders f* 11,50 à *f* 14,50. *Boter f* 0,94 à *f* 1,14 het pond. *Hoenderijeren f* 2,80 à *f* 3,20 de 100 stuks. *Kaas f* 34 à *f* 44 de 100 pond. *Aardappelen f* 2,75 à *f* 3,25. *Rundvleesch f* 0,60 à *f* 0,65. *Kalfsvleesch f* 0,75 à *f* 0,80. *Schapen-* of *Lamsvleesch f* 0,40 à *f* 0,45. *Varkensvleesch f* 0,60 à *f* 0,70.

LEIJDEN, 18 November. *Tarwe f* 14 à *f* 14,50. *Rogge f* 10,50 à *f* 10,80. *Garst f* 6,50 à *f* 7. *Haver f* 4,80 à *f* 5,20. *Paardenboonen f* 8 à *f* 8,30. *Duivenboonen f* 8,50 à *f* 8,80.

Boter aan de Waag te Leijden, 18 Nov.: Van *f* 44 tot *f* 52.

LEEUWARDEN, 17 November. *Boter f* 45,50.

ALKMAAR, 17 November. De hoogste prijzen der *kaas* waren kleine *f* 26,75; commissie *f* 26,50; middelbare *f* 27,50.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 19 November. Den 18den dezer in Texel binnengekomen: *Helena*, Sörensen, Aarhuus; *Adriana*, Stoeldraijer, Hamburg; en uitgezeild: *Ida*, de Boer, Syra; *Maria*, Bakker, Corfu; *Texel*, Scherpbier, *Emelie*, Cacace en *Piet Hein*, Meijer, alle 3 naar Napels; *Edzard*, Bakker, Savana; *Bordeaux*, Wortelboer, Brest; de stoomb. *Leeuwarden*, Londen. Wind o. n. o.

Den 18den dezer in Helvoet niets binnengekomen, doch uitgezeild: de stoomb. *Earl Douglas*, Newcastle, is op de reede teruggekomen.

AMSTERDAM, 20 November. Den 19den dezer in Texel binnengekomen: *Grietje Weemhof*, Pot en *Dankbaarheid*, Kolk, beide van Londen; *Hesperus*, Thuesen, Kiel; en uitgezeild: *Bougina Lammegina*, de Jonge, Genua; de st. *Lion*, Londen. Wind o. n. o.

Den 16den dezer in Vlissingen binnengekomen: *Jan van Galen*, de Boer, Manilla; en uitgezeild: het ned. oorl. fregat DE RUITER, kapt. 't Hooft, Oost-Indien.

Volgens brief van 25 Sept. van Hongkong uitgezeild: *van der Palm*, van Hees qq., Manilla.

Den 23sten Aug. te Padang binnengekomen: *Oost-India Packet*, Bakker, Amsterdam.

Den 25sten Sept. van Batavia uitgezeild: *Jacoba en Christina*, Berk en *Walvisch*, Schut, beide naar Amsterdam.

Den 23sten Sept. te Singapore binnengekomen: *Oud Alblas*, Kruimel, Sydney, is 1 Oct. naar Calcutta vertrokken; en uitgezeild: 30 Sept. *Loopuyt*, Bouwmeester, Hamburg.

Den 18den Sept. van Sangor uitgezeild: *Ridderkerk*, Noltee, Londen.

Den 8sten dezer van Malta uitgezeild: *Boreas*, van Gelderen, Vlaardingen naar Smirna.

AMSTERDAM, 18 November. Het schip *Jacatra*, kapt. Buys Jz., van Samarang met producten naar Nederland, 23 Sept. te Batavia aangekomen, heeft, volgens brief van daar, tusschen Sidari en Krawang op eene klip gestoten en daardoor zware lekkage bekomen; moet geheel lossen, hebbende 2 voeten water in het schip gehad.

Volgens brief van kapt. Jaski, voerende het schip *Stad Utrecht*, in dato Sourabaija 19 Sept., was hij aldaar bezig met koperen en hoopte in het begin van Oct. gereed te zijn om de lading intenemen.

*** LIEFDADIGHEID!

Bij de ondergeteekende is sedert de laatste kennisgeving nog ontvangen voor de weduwe met 5 kinderen, wier man aan de cholera overleden is: van de jongelings-vereeniging te Amsterdam *f* 3,50; van R. *f* 5; H. *f* 4; R. P. 2 coup. *f* 7,42; K. *f* 5; K. I. *f* 1,23½; X. *f* 5; I. P. V. *f* 2,97; B. *f* 3; X. *f* 5; van het Alg. H. Bd. *f* 1. Totaal tot heden *f* 152,90½. P. RENIERSE.

Overveen, 19 *November* 1854.

*** *Van wege Burgemeester en Wethouders van* HAARLEM wordt ter kennis gebragt, dat de *Brug over de Leydsche-vaart*, aan de Aardenhoutslaan, uithoofde van *Herstellingen*, op Dingsdag den 21sten November 1854, met *Rijtuigen* **niet** zal kunnen bereden worden.

*** Getrouwd:

H. Baron DE SMETH VAN ALPHEN
en
Jonkvrouwe L. Baronnesse VAN BRAKEL — DOORWERTH.

Kasteel DOORWERTH, 16 November 1854.

*** Getrouwd:

AALTEN, 16 November 1854.

G. H. MEIJERINK, van *Winterswijk*, met J. G. LINDENHOVIUS.

*** Getrouwd:

NIEUWENDAM, 16 November 1854. Algemeene kennisgeving.

A. H. MEURSING en J. CLEYNDERT.

*** Getrouwd:

'sHAGE, 16 November 1854.

BERNARD TER HAAR, Hoogleeraar te *Utrecht*, Weduwn. van *J. M. van Woudenberg*, en H. E. ROERING, Weduwe den Wel-Ed. Gestr. Heer *D. L. Jonquière*.

*** Getrouwd:

AMSTERDAM, 16 November 1854. Eenige kennisgeving.

B. VAN DER KOLK, van *Brussel* met A. C. ROOS.

*** Getrouwd:

AARLANDERVEEN, 19 November 1854.

J. VAN WESTERKAPPEL, van *Haarlem*, en H. J. SWAAN.

*** Getrouwd:

Dr. W. JELGERSMA Gz, Predikant te *Schoorl* c. a., en

C. PEECK, van *Schoorl*.

WORMERVEER, 19 November 1854.

EENIGE kennisgeving.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER, Vrouwe *M. E. M. RUYS*, geliefde Echtgenoote van

Mr C. W. VAN VOORST VAN BEEST.

UTRECHT, 15 November 1854.

Strekkende ook tot bijzondere kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *H. E. J. BIENFAIT*, veel geliefde Echtgenoote van

DELFT, 16 November 1854. P. A. DE GÉNESTET.

*** ZAANDAM, den 16den November 1854. Bevallen van een' ZOON, Vrouwe *C. J. B. WENTHOLT — VAN RHIJN.*

*** GRONINGEN, den 17den November 1854. Heden beviel van eene DOCHTER, Vrouwe *E. C. M. VAN HALL*, Echtgenoot van

Mr. S. M. S. MODDERMAN.

*** Op den Huize *Over-Holland* beviel heden voorspoedig van eenen ZOON, Vrouwe *H. S. W. RöELL*, geliefde Echtgenoote van A. H. CLIFFORD.

LOENEN AAN DE VECHT, 17 November 1854.

Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van eenen ZOON en eene DOCHTER, *de eerste bij de geboorte reeds overleden*. *MARIA HONDIUS*, geliefde Echtgenoote van

HAARLEM, 17 November 1854. W. J. ELSENHORST.

Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel door Gods goedheid allergelukkigst van een' welgeschapen ZOON *CLARA KONING*, geliefde Echtgenoot van J. D. B. BROUWER,

EDE, 18 November 1854. V. D. M.

Eenige kennisgeving.

*** KOLHORN den 18den November 1854, voorspoedig bevallen van eenen ZOON *GEPKEA GEERTZEMA*, geliefde Echtgenoote van G. D. GEERTSEMA.

*** NIEUWEDIEP, 18 November 1854. Bevallen van een ZOON, Vrouwe *W. C. WICHERS*, geb. *BEUGEL*.

*** Heden beviel door Gods goedheid zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, Vrouwe *JOHANNA CARP*, hartelijk geliefde Echtgenoote van

OEGSTGEEST, 19 November 1854. J. J. VAN DEN BROEK, Predikant.

Algemeene kennisgeving.

*** Op den 22sten September 1854, overleed te BATAVIA, de Hoog-Wel-Geboren Vrouwe Baronesse MELVILL VAN CARNBEE, geboren DE KOCK.

*** LEEUWARDEN, den 14den November 1854. Heden overleed, na eene ziekte van weinige dagen, in den ouderdom van omstreeks 78 jaren, Vrouwe MARIA CATHARINA THÖRIG, Weduwe van wijlen den Wel-Edel Gestrengen Heer Mr. *Henricus Wiardus van Altena*.

*** Den 14den November 1854, is te NIJMEGEN overleden, de Wel-Edele-Gestrenge Heer MATHIAS DUYKERS, in leven gepensioneerd Kapitein Kwartiermeester, in den ouderdom van ruim 61 jaren.

*** Op den 14den November 1854, overleed te AMERSFOORT na een geduldig lijden van vier maanden, Mr. JAKOB VAN DAM VAN ISSELT, Ridder van de orde van den Nederl. Leeuw, President van de Arrondissements Regtbank aldaar en Lid van de Provinciale Staten van *Utrecht*.

Tengevolge van Buitenlandsche Betrekkingen, wordt deze advertentie eerst heden geplaast.

*** Op den 14den November 1854, is te ALKMAAR overleden, Mejufvrouw MARGARETHA VAN DAALHOFF, in den ouderdom van ruim 78 jaren: diep betreurd door Familie en Betrekkingen.

*** Heden overleed alhier, Mejufvrouw AGNES THERESIA MARIA STORK.

ZUTPHEN, 16 November 1854.

Eenige kennisgeving.

*** Onze geliefde oudste Zoon CORNELIS JOHANNES CAROLUS, Student in de Regten te *Utrecht*, werd ons heden na eene korte ongesteldheid door den dood ontrukt.

W. A. VAN ZIJST.
J. C VAN ZIJST, ANDRES.

WOERDEN, 16 November 1854.

Eenige kennisgeving.

*** Onverwacht ontsliep heden namiddag zacht, onze geliefde Zuster FRANÇOISE JOHANNA RETEMEIJER, in den ouderdom van omtrent 54 jaren, na een langdurig, zeer geduldig lijden.

Reeds lange ook in gezonde dagen, was zij los van de aarde, en haar zin op den Heiland gerigt.

ROTTERDAM, 16 November 1854. M. RETEMEIJER, *uit aller naam*.

*** Heden overleed alhier in den ouderdom van 67 jaren, mijn dierbare Echtgenoot, de Wel-Edel Gestrenge Heer J. HERBIG, gepensioneerd Kapitein, Ridder der Militaire Willemsorde, diep betreurd door zijne nagelaten betrekkingen. S. HEILBRON, Wed. *J. Herbig*.

'S GRAVENHAGE, 16 November 1854.

Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Heden trof mij de gevoeligste slag van mijn leven, daar het den Almagtige behaagde mijne geliefde Echtgenoot, Vrouwe ANNA ANTONIA CORNELIA BREUR, in den ouderdom van 51 jaren, op het onverwachts van mij opteëischen. F. E. W. VAN INGEN.

ARNHEM, 17 November 1854.

*** Heden overleed, tot diepe droefheid van hare Betrekkingen, Mevrouwe ADRIANA ELISABETH KRATZSCH, Wed. *Spierinq*. Eenige kennisgeving.

NIJMEGEN, den 17den November 1854.

*** Heden overleed, na eene langdurige ongesteldheid, mijn dierbare Echtgenoot, HENDRIK LINDENHOVIUS, Genees-, Heel- en Verloskundige, in den ouderdom van 43 jaren, met wien ik slechts drie jaren door een gelukkig Huwelijk vereenigd ben geweest. Hoe zwaar mij die slag treft zal een ieder die de overledene gekend heeft ligtelijk kunnen beseffen, doch de hoop en het vertrouwen dat zijne standverwisseling zalig is, leenigt mijne smart, terwijl de drie Kinderen uit zijn vorig huwelijk, nog te jong zijn om het gewigt van dit verlies voor hun te kunnen beseffen. G. M. DUNNEWOLD,

WINTERSWIJK, 17 November 1854. Weduwe HK. LINDENHOVIUS.

*** Heden overleed tot mijne diepe droefheid, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot J. C. BAERTS, in leven Rijks-Ontvanger alhier, in den ouderdom van bijna 35 jaren, mij nalatende één Kindje, te jong om haar verlies te beseffen. P. J. W. M. SWEMER,

OUDE TONGE, 17 Nov. 1854.. Wed. *Baerts*.

Algemeene kennisgeving.

*** Den 17den November 1854, overleed te AMSTERDAM in den ouderdom van ruim vier en tachtig jaren, de Wel-Edel Hooggeleerde Heer PIETER JACOB VAN MAANEN, Ridder van de Orde van den Nederlandschen Leeuw.

*** Heden overleed na eene ongesteldheid van ruim drie weken, in den ouderdom van ruim 58 jaren, onze geliefde Vader- en Behuwd-Vader, de Heer C. R. VAN LELYVELD, Ridder der Militaire Willemsorde 4e klasse en van den Nederlandschen Leeuw, Gepensioneerd Luitenant-Kolonel Ingenieur. P. VAN LELYVELD,

Huize LAANZIGT, bij *Breda*, 18 November 1854. *uit aller naam.*

*** *Huize* ECHTELD, 18 November 1854. Heden overleed alhier, in den ouderdom van ruim 66 jaren, de Hoog Wel-Geboren Vrouwe A. H. E. Baronesse VAN BALVEREN, geboren Baronnesse VAN WASSENAER CATWIJCK.

*** Heden overleed tot onze innige droefheid en ook tot weedom van zijne geliefde Betrekking, onze veel geliefde Zoon SIMON, inden ouderdom van 29 jaren.

LISSE, 18 November 1854. H. DE GRAAFF. A. DE GRAAFF, geb. VAN DER BRON.

*** Het DOCHTERTJE, op den 2den dezer ons geschonken, nam de Heer heden weder tot zich: zwaar valt ons deze beproeving. L. DE FOUW, Boekhandelaar.

GOES, 19 November 1854. J. P. DE FOUW, MEERBURG SNARENBERG.

*** Voor de vele bewijzen van deelneming, ondervonden bij het overlijden van mijnen geliefden Vader, den Wel-Ed. Heer Mr. *J. P. Lens*, betuigt de ondergeteekende namens zijnen Broeder en zijne Zusters, zijnen opregten dank. P. A. LENS.

UTRECHT, 18 November 1854.

*** Voor de vele bewijzen van deelneming, ons betoond bij het overlijden mijner geliefde Echtgenoote *Geertruida Buddenberg*, betuig ik, ook namens mijne Kinderen, mijnen opregten dank. WM. LANDSAAT.

BUIKSLOOT, 20 November 1854.

*** WS. DE VRIES, te Velzen, verlangt een' bezadigden ONDERMEESTER, van den derden Rang. P. G., die ook den Zang en het Fransch kan helpen onderwijzen. Adres in *persoon* of met *gefrankeerde* Brieven.

***** GESTICHT *Meerenberg*, bij HAARLEM.**

De Commissie van Toezigt over genoemd Gesticht, is voornemens om bij inschrijving in het openbaar aantebesteden, ten Huize van den Logementhouder *A. Houtman* aan het Groote Houthek te Haarlem, op Dingsdag den 28sten November 1854, des voormiddags ten 10 ure te beginnen, ten overstaan van bovengemelde Commissie, de levering van onderstaande, gedurende het eerste halfjaar 1855 benoodigde LEVENSMIDDELEN en andere BEHOEFTEN, waarvan de hoeveelheid bij voorloopige raming, nevens dezelve is uitgedrukt, als:

13000 n. ℔ Rundvleesch.	175 n. ℔ Zoetemelksche Kaas.
500 „ Kalfsvleesch.	1100 „ Rondvisch.
3600 „ Boter.	1100 „ Zoutevisch.
3000 „ Rijst.	180 „ Tabak, 1e soort.
13 n. Mud Gort, (geparelde).	350 „ „ 2e „
30 „ „ (grove).	50 „ „ 3e „
25 „ Graauwe Erwten.	30 „ „ 4e „
25 „ Capucijners „	75 „ Snuif.
15 „ Groene „	4 mand. Pijpen (torentjes).
500 n. ℔ Brood- of witte Suiker.	16 „ „ (gew. l. gem. 38).
360 „ Blanke basterd „	20 „ „ („ korte.)
600 „ Bruine „	200 n. ℔ Stijfsel.
125 „ Thee, 1e soort.	150 „ Blaauwsel.
250 „ „ 2e „	50 „ Lakmoes.
260 „ Koffijstroop.	50 „ Soda.
1300 „ Suikerbakkersstroop.	50 „ Potasch.
180 „ Aardappelenmeel.	2000 „ Zeegras.
1300 „ Zout.	4000 „ Ligstroo.
500 n. Kan Azijn.	30 n. Mud Haver.
25 „ Genua Olij, 1e soort.	3 riem Schrijfpapier, 1e soort.
20 „ „ „ 2e „	3 „ „ 2e „
200 „ Patent „	1 „ Postpap. 1e s. gr. form.
4500 n. ℔ Groene Zeep.	1 „ „ 1e s. kl. „
2100 „ Koffij.	1 „ „ 2e s. gr. „
400/2 vaten Bier p. ½ v. 80 n. kan.	1 „ „ 2e s. kl. „
1300 n. ℔ Leidsche Kaas.	

De Monsters van eenige Artikelen liggen ter bezigtiging aan het Gesticht, terwijl de voorwaarden van levering en betaling, op *franco* aanvrage kunnen verkregen worden bij den Huismeester van het Gesticht te Bloemendaal, of bij den Secretaris der Commissie van Toezigt te Haarlem. De Inschrijvings-Billetten moeten behoorlijk en duidelijk op zegel geschreven (de prijzen per Ned. ℔, Mud, Kan, enz. uitgedrukt) gelegd worden in eene geslotene Bus, daartoe voorhanden ter Vergaderkamer der Commissie van Toezigt in het Gesticht, of *franco* en behoorlijk verzegeld toegezonden worden aan den Huismeester voornoemd, en bij hem zijn ingekomen, daags vóór de aanbesteding. Op den dag der aanbesteding zullen ook nog Inschrijvings-Billetten worden aangenomen, van 8 tot 10 ure, voormiddags in eene daartoe geplaatste Bus, ten huize alwaar de aanbesteding plaats hebben zal.

Namens de Commissie van Toezigt voornoemd:
De Secretaris,
A. VAN STRALEN.

*** De **gezamenlijke BIERBROUWERS** te Amsterdam, berigten bij deze, dat zij de prijzen hunner BIEREN hebben verhoogd met **vijftig** Centen per Ton.

Amsterdam, 18 *November* 1854.

*** FRANCK'S GEZONDHEIDS-PILLEN

zijn zacht Laxerend, Slijmafdrijvend en nuttig bij Lever-Ongesteldheden. Men adressere zich, *franco*, te Rotterdam, bij den Heer F. E. VAN SANTEN KOLFF, Apotheker.

BELANGRIJK BERIGT. Al de Doosjes die niet met *groen Lak* waarop de Letters A. R. verzegeld zijn, moeten als *namaak* beschouwd worden.

*** Door sterfgeval wordt UIT DE HAND TE KOOP aangeboden: Een in dit jaar nieuw gebouwd TURFSCHIP, met complete Inventaris. *Franco* nader te bevragen bij den Heer P. RUHRMAN, in de Groote Houtstraat te Haarlem, als ook bij den Heer P. CHRISTIAANS, Nz. Voorburgwal, over de Kolk, te Amsterdam.

*** **TE KOOP:**

Verzameling van WETTEN, BESLUITEN en AANSCHRIJVINGEN, betreffende de Directe Belastingen en de In- en Uitgaande Regten en Accijnsen, van af 1844 tot en met 1855, ingebonden en goed geconserveerd Exemplaar. Te bevragen met *franco* Brieven, bij den Boek- en Kunsthandelaar D. J. HASPELS, te Nijmegen.

*** G. W. WESSELING, zal op Vrijdag den 24sten November 1854, des namiddags ten 3 ure te Amsterdam in *de Witte Zwaan* op den Nieuwendijk presenteren te Verkoopen: Eene partij RHIJNSCHE HOUTWAREN, bestaande in eene mooije nieuwe partij Dennen, Greenen en Rondhouten. Eene mooije partij Eiken Balken, Roeden, Klossen, Krommers en andere **HOUTWAREN.** Liggende als bij Notitiën wordt aangewezen, die aan het Kantoor van BONTEKONING en AUKES te verkrijgen zijn.

*** VERKOOPING op Dingsdag den 5den December 1854, des voormiddags ten 10 ure: van eene groote Partij IEPEN, ESSCHEN, EIKEN, WILGEN, ABEELEN, POPELEN, BEUKEN en LINDEN BOOMEN; mitsgaders eene Partij EIKEN, ESSCHEN en ELZEN HAKHOUT, staande in den Haarlemmerhout, Wagenweg, op de Cingels, aan het Bolwerk en op verschillende plaatsen binnen de Stad Haarlem.

*** HOUTVERKOOPING in het *Mariendaal* in de Vogelenzang en op de gronden van de Heeren Mr. *H. A. van Lennep* en *A. van Lennep*, op Zaturdag den 9den December 1854, des voormiddags ten 10 ure, van diverse soorten van ZWAAR HAKHOUT.

*** **HOUTVERKOOPING,**

op de Hofstede *Veenenburg*, onder Lisse, op Donderdag den 28sten December 1854, des voormiddags ten 10 ure, van eene aanzienlijke partij extra zwaar ESSCHEN, ELZEN, EIKEN en BERKEN HAKHOUT, staande op Struik. Alles gemakkelijk vervoerbaar zoo te Water als te Land. (Betaalbaar 25 Julij 1855.)

*** De UITERWAARD *DE RAMMELWAARD*, in Nos. 260 en 266 dezer Courant vermeld, is ingezet op *ƒ* 6300, de toeslag zal plaats hebben op 28 dezer: Informatien bij den Notaris DE KRUYFF, te Voorst.

*** MELCHIOR TE VELTRUP, Makelaar, zal op Donderdag den 23sten November 1854, des avonds ten 6 ure, in het Logement *de Drie Zwanen*, te Zaandam, ten overstaan van den Notaris HONDIUS, veilen en verkoopen:

Een kapitaal, hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS, zijnde ingerigt tot *Broodbakkerij*, waarin gedurende de laatste jaren 's jaarlijks zes à zeven honderd zak Tarwe en Rogge is verbakken, met deszelfs ERF en verdere AANHOORIGHEDEN, staande en gelegen te Zaandam, westzijde, vooraan op het Schapenpad.

*** Men zal op Zaturdag den 25sten November 1854, des middags ten 12 ure, in het *Lokaal van Verkoopingen* te Utrecht, achter St. Pieter, in het openbaar verkoopen:

Een kapitale BOEREN-HOFSTEDE, genaamd *LOENENSTEIN*, bestaande in: een Huis met Koe- en Paardenstal, Bakhuis, Schuur, twee Bergen, mitsgaders ruim 35 Bunders extra goed Boomgaard-, Bouw-, Wei- en Boschland: gelegen in de Gemeente Vreeswijk, anders genaamd de Vaart, even beneden het Veer, aan den Lekdijk: — eerst in Perceelen en gedeeltelijk in onderscheidene massa's.

Vijftien Bunders, 52 Roeden uitmuntend UITERWAARDS LAND, gelegen als voren. — Voor de Hofstede *Loenenstein*, aan de Rivier de Lek, eerst in drie Perceelen en vervolgens in Massa.

En eene HOFSTEDE, bestaande in: Een Huis tot twee Woningen ingerigt, Schuur, Hooiberg, mitsgaders 6 Bunders, 41 Roeden best Boomgaard-, Bouw- en Weiland; gelegen in de Gemeente Maartensdijk, aan de Blaauwe Kapelschesteeg of Veendijk, eerst in drie Perceelen en daarna in Massa.

Breeder bij Biljetten en nader onderrigt, ten Kantore van den Notaris VAN SCHERMBEEK, te Utrecht, terwijl aanwijzing *in loco* zal gedaan worden, door de Bewoners van gemelde Hofstede.

*** OPENBARE VERKOOPING in *het Heeren-Logement*, aan den Burg te Leyden, op Zaturdag den 25sten November 1854 bij opbod en op Zaturdag den 2den December 1854 bij afslag, telkens des avonds ten 6 ure, van onderscheidene partijen WARMOEZIERSLAND, gelegen onder Leiderdorp, als:

Een in de Waard tegenover de Zijlbrug, groot 95 Roeden, 54 Ellen.

Een genaamd *HET BIESBOSCHJE*, in de Waard aan de Zijlsloot over de Zijlbrug, groot 25 Roeden, 66 Ellen.

Een in de Waard aan de Zijlsloot, groot 97 Roeden, 3 Ellen.

Een genaamd *HET WEITJE*, in de Waard aan de Zijlsloot, groot 53 Roeden, 38 Ellen.

Een genaamd *GIJSENLAND*, in de Waard op het Broederspad, groot 78 Roeden, 84 Ellen.

Een omtrent de Zijlbrug op Beerendrecht, groot 1 Bunder, 71 Roeden, 9 Ellen.

Een met een Huisje daarop, mitsgaders Houtakkers

daaraan verheeld, op Beerendrecht, tusschen de Zijlbrug en de Kerk, groot 80 Roeden, 81 Ellen.

Een in de Meijepolder, groot 89 Roeden, 20 Ellen en een bij het vorige, groot 80 Roeden, 70 Ellen.

Zullende na de opveiling verhoogingen worden aangenomen, en inmiddels informatien te bekomen zijn, ten Kantore van den Notaris P. MULLER, te Leyden.

*** Men zal op Zaturdag den 25sten November 1854, des namiddags ten vijf ure, in het Lokaal van Verkoopingen, te Utrecht achter St. Pieter, in het openbaar Verkoopen:

N°. 1. Een hecht, net betimmerd en bijzonder goed onderhouden HEERENHUIS, met Kelder en Kluis, aan het water uitkomende, ERF, GROND en TUIN, te Utrecht, aan de Westzijde van de Kromme Nieuwe Gracht, tusschen de Wittevrouwenbrug en van Wijkskade, Wijk H., N°. 660; voorzien van een gestucadoorden, met murmer steenen bevloerden Gang, negen zoo Benedenals Bovenkamers, waaronder drie suites, allen behangen, gestucadoord, en de meeste met Stookplaatsen, Keuken, Provisiekamer, Kelders, Zolder, enz.

N°. 2. Een hecht en wel doortimmerd HEERENHUIS, ERF en GROND, mitsgaders Kelders en Kluizen, aan het water uitkomende te Utrecht, aan de Zuidzijde van de Kromme Nieuwe Gracht, op de Westhoek van de Jeruzalemsteeg, Wijk F., N°. 435; voorzien van negen zoo Benedenals Bovenkamers, allen behangen, de meeste met Stookplaatsen en geplafonneerd, en onderscheidene met elkander gemeenschap hebbende, Keuken, Kelder en Zolder.

N°. 3. Twee HUIZEN onder één Dak, met ERF, GROND en TUIN, Kelders en Kluizen, aan het water uitkomende, gelegen naast het voorgaande Perceel, Wijk F., N°. 384 en 385; het eerste voorzien van vijf Kamers, de meeste behangen en met Stookplaatsen, Keuken, Kelders en Zolder; en het tweede voorzien van zes Kamers, allen behangen en met Schoorsteenen, twee Keukens, en nog een afzonderlijk GEBOUW, bevattende eene Kamer, Kelder en Zolder.

N°. 4. Een HUIS, ERF en GROND, te Utrecht, aan de Westzijde van de Korte Nieuwstraat, nabij Hamburgerstraat, Wijk F., N°. 195; bevattende zes Kamers, allen behangen en twee met Stookplaatsen, Keuken, Kelder en Zolder.

N°. 5. Een WARMOEZIERS-HOFSTEDE, bestaande in een Huis, Wijk I., N°. 324, met 90 Roeden allerbest Boomgaard- en Warmoeziersland, te Utrecht, buiten de Malie-Barière aan den Singel, nabij de Maliebaan, naast de Plaats van den Wel-Edel-Geb. Heer *J. A. A. Ram.*

Breeder bij Billetten en nader onderrigt, ten Kantore van den Notaris VAN SCHERMBEEK te Utrecht.

*** Op Maandag den 27sten November 1854, des voormiddags ten 11 uren, zal in het Logement *de Vergulden Wagen* van *L. J. de Wit*, te Aarlanderveen, ten overstaan van den Notaris C. VAN DER LEE aldaar, worden verkocht: Drie HUIZEN, aan de lagezijde van den Rijn, binnen Aarlanderveen en vier HUIZEN onder Alphen, allen goed rentegevend en betimmerd met derzelver ERVEN en TUIN.

Breeder bij Biljetten vermeld en inlichtingen te bekomen bij voornoemden Notaris. Brieven *franco*.

*** **PUBLIEKE VERKOOPING**
VAN
VASTE GOEDEREN.

A. R. SLOOS, Notaris te Winkel, zal op Dingsdag 28 November 1854, des voormiddags ten 11 ure, in de Herberg *het Fortuin*, te Barsingerhorn, publiek presenteren te verkoopen:

2 HUISMANSWONINGEN en ERVEN, met de daarbij behoorende BOOMGAARDEN en TUIN, alsmede 2 Percelen BOUW- en 15 Percelen alleruitmuntendst en wel toegemaakt WEILAND, alles staande en gelegen in den Weerepolder onder de Gemeente Winkel, bij het Kadaster aldaar aangewezen in de Sectie A., N°s. 91, 175, 176 tot en met 182, 186, 285, 288 tot en met 290, 294 tot en met 298, 300, 585 en 586, te zamen groot 24 Bunders, 8 Roeden, 40 Ellen.

Nadere informatiën te bekomen bij de Heeren J. SPAANS Jr. en C. MULLER Cz., te Barsingerhorn, en ten Kantore van den Notaris SLOOS, voornoemd.

*** OPENBARE VERKOOPING op Woensdag den 29sten November 1854, des voormiddags ten elf ure, van: Een HUIS, STAL en ERF, staande en gelegen aan de Gouwe te Gouda, Wijk C, N°. 67 en H, N°. 82, Kadaster Sectie B., N°s. 649 en 650, zijnde het *Koffijhuis* en *Logement*: Het *GROOTE AMSTERDAMSCHE VEERHUIS*; zijnde voorzien van verscheidene Behangen Kamers en hetgeen meer tot een welingerigt Woonhuis en Logement behoort. Te aanvaarden 1 Januarij 1855. De Verkooping zal geschieden in het gemelde Logement, en nadere inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris W. J. FORTUYN DROOGLEEVER, te Gouda.

*** Door H. KOSTER te Delft is uitgegeven:

WEGWIJZER BIJ DE ZINSONTLEDING
DOOR
Dr. G. VAN WIERINGHEN BORSKI,
District-Schoolopziener. In gr. 8°. formt. Prijs *f* 1.65.

Dit werk is in *elf* achtereenvolgende stukjes uitgegeven, die alle (uitgezonderd het 2e stukje) nog afzonderlijk te bekomen zijn à 15 Cents het stukje.

BEKNOPT LEERBOEK voor het aanvankelijk Onderwijs in de Moedertaal, door denzelden. 1e Cursus. 1e Druk 15 Cents. 2e Cursus 30 Cents.

Binnen weinige dagen zal hij algemeen verzenden:

AANHANGSEL tot het BEKNOPT LEERBOEK voor het aanvankelijk onderwijs in de Moedertaal, door denzelden. Oefeningen bij den 1e Cursus.

Mede ziet bij hem het licht:

PRAKTISCHE OEFENINGEN voor het onderwijs in de Algebra, voor Gijmnasiën en Instituten, door J. WALTMAN. In gr. 8°. formt. Prijs 90 Cents.

ANTWOORDEN op Idem. In gr. 8°. form*. Prijs 45 Cents.

Potichotypie.

De Ondergeteekenden hebben de eer de Dames te berigten, dat haren **WINKEL** voorzien is van een Assortiment **GLAZEN VORMEN, GEKLEURDE PLATEN, VERWEN, PENSEELEN en alles wat voor de *POTICHOTYPIE* verder noodig is.**

DE POTICHOTYPIE IS EEN NIEUW DAMES-HANDWERK

dat in **Frankrijk** en **Engeland** een **verbazenden opgang** heeft gemaakt, en bestaat in de kunst om aan Glazen voorwerpen het voorkomen te geven van **CHINEESCH-, JAPANSCH-, ETRURISCH-, SAKSISCH- en SÈVRES-PORCELEIN.**

Men zie de beschrijving van dit Handwerk in ***AGLAJA* 1854, N°. 10.**

Anegang te Haarlem. S. M. & J. WEVERINGH.

*** Op **heden** is van de Pers gekomen:

De eenige wetenschap van den Evangeliedienaar in de Gemeente **JEZUS CHRISTUS**, door **Dr. L. S. P. MEYBOOM**, bij zijne intrede te Amsterdam den 1sten November 1854.

ONVOLLEDIG AANGETOOND

in eene leerrede over I Cor. 2:2:

ik heb niet voorgenomen iets te weten onder U dan JEZUS CHRISTUS en dien gekruist,

DOOR

WOUTHERUS BEKKER,

Evangeliedienaar in het Kerkgebouw genaamd NAZARETH te Amsterdam.

Uitgesproken den 5den November 1854.

Verkrijgbaar in de Barndesteeg K 254, aan het *Kerkgebouw*. Prijs 25 Cents.

Wordt op *franco* aanvrage in Commissie gezonden. Adres den Wel-Eerw. Heer W. BEKKER, op de Buitenplaats *Bergsland* aan de Weesperzijde. Alleen voor Commissie buiten de Stad.

*** Door W. F. DANNENFELSER, te Utrecht, is alom verkrijgbaar gesteld:

***FORSACH*, Handl. tot de kennis der Electrische Telegraphie**, met 40 Houtsneê-Figuren *f* 0,75.

BIBLIOTHEK der neuesten deutschen Classiker, 50 Bändchen mit Bildnissen . . . . . *f* 2,75.

***KAPPLER*, zes jaren in Suriname**, 2 Deelen me Vignetten . . . . *f* 3,80.

Alle Recenserende Tijdschriften hebben dit Werk ten sterkste aanbevolen, zoo aan Leesgezelschappen als onderhoudende en degelijke Lectuur, als aan Beoefenaars der Land- en Volkenkunde, terwijl in dit Werk zeer belangrijke zaken over deze Kolonie worden geopenbaard.

Bij denzelfden kan men

VOOR SLECHTS *f* 4 ONTVANGEN,

EEN KLEIN KABINET VAN MINERALIEN,

Met 110 verschillende, genummerde Mineraal-Soorten,

gevonden in het Thüringerwoud, in een net Kistje, met Catalogus, waarin opgave der plaats waar gevonden en waartoe zij gebruikt worden.

Hiervan zijn verscheidene Exemplaren voorhanden.

*** Bij D. G. MOLENKAMP te 's Gravenhage, ziet thans compleet het licht:

De **Tweede Druk** van

JOAN LODEWIJK EWALD.

MENSCHENBESTEMMING EN LEVENSGENOT,

REDEVOERINGEN.

Twee Deelen met Vignetten. . . . . . . *f* 5.50.

Aan alle beminnaars van degelijk lectuur, alsmede aan Directeuren van Leesgezelschappen wordt dit belangrijk werk bijzonder aanbevolen.

*** Aan ieder, die met **St. Nicolaas** fraaije en goede **BOEKWERKEN** tot geschenk wil geven, wordt aanbevolen:

De Nieuwe goedkoope Prachtuitgave der twee klassieke Geschiedkundige Verhalen, als:

I. DE SCHAAPHERDER.

Een Verhaal uit den Utrechtschen Oorlog, 1481—1483. In vier Deeltjes.

II. HET SLOT LOEVESTEIN IN 1570.

Geschiedkundig Verhaal uit den Tachtigjarigen Oorlog. In twee Deeltjes door

J. F. OLTMANS.

Met gegraveerde Titels en Vignetten in Staal, gebonden in blaauw Marokko met Stempels, Verguld op snede. De zes Deeltjes kompleet slechts *f* 10. De gevierde schrijver heeft deze uitgave nog kort voor zijn overlijden met de meeste zorg en correctheid bewerkt.

NB. De vroegere uitgave dezer beide werken was *f* 24.

Zoo ook verdient alle aanbeveling, voor aankomende Jongelingen van 11 tot 16 jaren, de

VERTELLINGEN VOOR MIJNE ZONEN,

naar het Hoogduitsch van A. VON KOTZEBUE, vrij bewerkt door A. VAN DER HOEVEN, Instituteur te Hoorn. Met fraai gelithogr. Titel-Vignet en Plaat tegenover den Titel, gebonden in Marokko met Stempels en Verguld op snede. Prijs . . . . *f* 2,20.

Dit werkje is groot 270 Bladz. en bevat een Elftal hoogst nuttige en leerzame Verhalen.

Hetzelfde werkje op gewoon Papier en zonder Platen. Ingenaaid prijs slechts *f* 1.

Bovenstaande Boekwerken zijn uitgegeven door den Boekhandelaar J. M. E. MEIJER, te Amsterdam, en op aanvrage alom te bekomen.

De Derde Druk

VAN

TOLLENS

GRIJZE BEDELAAR,

is door **H. NIJGH**, te Rotterdam, uitgegeven:

Prijs 25 Cents.

Aanvragen *in commissie* worden ter zijde gelegd; alléén voor rekening worden bestellingen afgeleverd.

*** Bij den Boekverkooper JOHANNES MÜLLER, Kalverstraat bij den Dam, E., N°. 219, is verschenen:

HESIODI SCVTVM HERCVLIS.

Librorvm Mss. et vetervm editionvm lectionibvs commentarioqve instrvxit

DAVID JACOBVS VAN LENNEP.

Ex schedis defvncti edidit

J. G. HVLLEMANN.

praefatvs est

J. GEEL.

PRIJS . . . . . *f* 2,30.

*** Bij de Boekhandelaars D. DU MORTIER EN ZOON, te Leyden, is uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

DE NATUURKUNDE in de VOLKSSCHOOL.

Eene Bijdrage tot de methodische behandeling van het eerste Onderwijs in de Natuurkunde; tevens als leiddraad tot het doen van de eenvoudigste physische Proeven, bewerkt door Dr. F. E. S. CRUGER. Naar den derden Hoogduitschen Druk, door Dr. D. J. STEYN PARVÉ, gr. 8°., prijs *f* 1.10.

HANDELINGEN der STATEN GENERAAL, over ONDERWIJS, KUNSTEN en WETENSCHAPPEN, 1853—1854, gr. 8°., prijs *f* 4.05.

*** **VOOR LEESGEZELSCHAPPEN**

wordt bijzonder aanbevolen:

QUEECHY,

SCHETSEN VAN HET LEVEN EN DEN MAATSCHAPPELIJKEN TOESTAND DER NOORD-AMERIKANEN.

Uit het Engelsch van

ELISABETH WETHERELL,

Schrijfster van de Wijde, Wijde-Wereld.

3 Deelen, in Gr. 8°. formaat, met Gelith. Titels en Vignetten. Prijs *f* **7,50.**

Dit Meesterstuk van de beroemde Schrijfster, dat in Amerika en in Engeland een ongewoon grooten bijval heeft gevonden, kan niet missen ook in ons Land goeden opgang te maken; de vertaling is van een meesterlijke hand, de uitvoering netjes en de prijs voor 3 Deelen, te zamen circa 1150 pagina's uiterst billijk.

*** Bij J. H. GEBHARD & C°., te Amsterdam, is verschenen:

DE GRONDWET

MET AANTEEKENINGEN UITGEGEVEN DOOR

Mr. C. VAN BELL,

Advocaat bij den Hoogen-Raad der Nederlanden.

In één Deel compleet. — Prijs *f* 2,90.

Dit Werk is een Volks-Handboek. Het bevat de Grondwet, toegelicht uit hare geschiedenis en beginselen. Aan allen voor wien door stand of ambtelijke betrekking de kennis van de Grondwet en van hare toepassing noodzakelijk is, meenen de Uitgevers het werk inzonderheid te mogen aanbevelen.

*** B. DEKEMA, te Utrecht, heeft uitgegeven:

De Vrede der Broederen.

Predicatie tot opening der Christelijke Synode te Hoorn in 1671.

DOOR

FLORENTIUS COSTERUS.

Zevende Druk. Prijs 25 Cents.

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDE EN ZONEN.